

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

SZASZOROWICE

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI

2. Czas powstania

II poł. XVIII w.; XIX w.; pocz. XX w.

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

obszar wsi

5. Przynależność administracyjna

województwo dolnośląskie

powiat górowski

gmina Niechlów

6. Współrzędne geograficzne

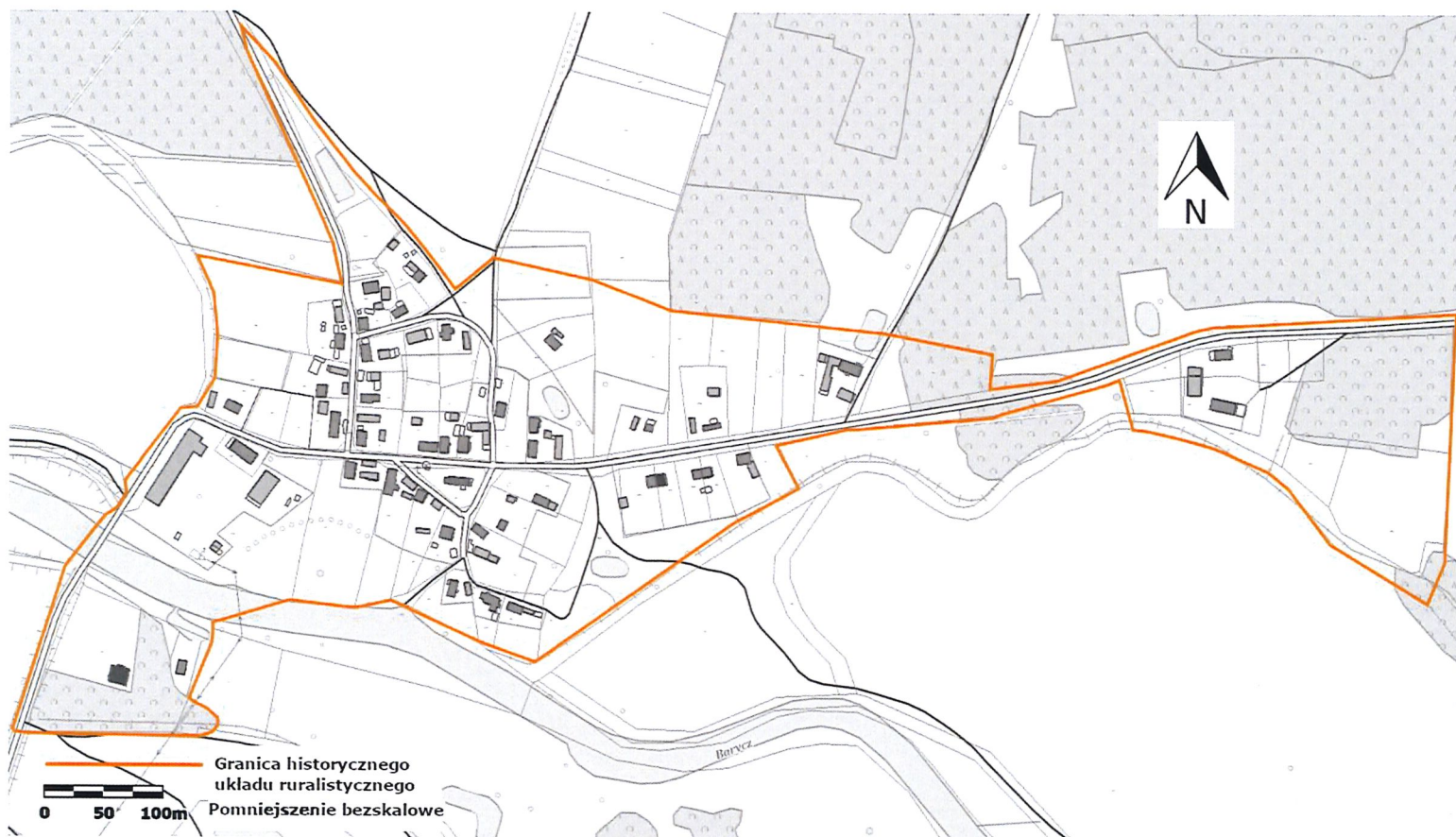
N: 51°38'58", E: 16°23'05"

7. Użytkowanie obecne

mieszkalne
rolnicze

8. Stan zachowania

4

Mapa w skali 1:5000 w zał. nr 1.

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwy: Zaplau (1791, 1830, 1845-1945)

Historia: Wieś o metryce nowożytniej. W poł. XVIII w. na terenie miejscowości odnotowano dwa folwarki. W l. 60- tych XVIII w. dobra należały do hrabiego von Burgh. Wówczas wśród mieszkańców wsi wymieniano 18 zagrodników, 11 wolnych zagrodników, 1 chałupnika. W 1791 r. majątek należał do hrabiego von Kalckreuth. Wtedy też odnotowano szkołę wśród mieszkańców wymieniano 11 wolnych, 18 omłockowych zagrodników, 14 chałupników. W l. 20-tych XIX w. majątek stał się własnością rodziny von Leckow i pozostał w jej rękach do czasów II wojny światowej, z kilkuletnią przerwą w l. 40-tych XIX w. kiedy to należał do S. Meyera. W I poł. XIX w. na terenie Szaszorowic działała szkoła ewangelicka, browar, 2 gorzelnie, leśniczówka. Od l. 60-tych XIX w. folwark położony po wsch. stronie miejscowości zwany był *Ober*, folwark zlokalizowany w zach. części *Nieder*, nie odnotowano siedziby szlacheckiej. Pałac związany z folwarkiem w części zach. wzniesiony został pod koniec XIX w. W 1926 r. folwark już był zelektryfikowany.

Szaszorowice są wsią o układzie wielodrożnicy. Środkową część miejscowości stanowi trójkątna parcela otoczona drogami współcześnie zabudowana kaplicą mszalną. Po wsch. stronie wsi, na płd. od drogi głównej, w znacznym oddaleniu od siedliska znajdują się zabudowania stanowiące pozostałość dawnego folwarku *Ober*. Z historycznego założenia zachowane są trzy obiekty, rozlokowane po płu., zach. i płd. stronie podwórza, obecnie przebudowane. Dwa budynki, które ulokowane były w płu. oraz płd. pierzei majdanu nie istnieją. Pomędzy folwarkiem wsch., a zabudową miejscowości, po płu. stronie, nieco oddalony od drogi głównej, położony na wyniesieniu znajduje się cmentarz katolicki z k. XIX w., użytkowany jeszcze w czasach po II wojnie światowej. Na cmentarzu znajduje się pomnik poległych w czasie I wojny światowej. Na zach. krańcu miejscowości zlokalizowany jest zespół pałacowo - folwarczny stanowiący dominantę przestrzenną w krajobrazie. Część rezydencjonalna z ulokowanym centralnie pałacem i pojedynczymi okazami starodrzewu, stanowiącymi pozostałości parku, oddzielona jest od części gospodarczej rzeką Barycz. Część ta skomunikowana jest z częścią gospodarczą oraz wsią mostem z k. XIX w., znajdującym się na zach. od założenia. Folwark o zwartej zabudowie rozplanowany jest wokół czworobocznego podwórza. Zabudowania folwarczne zostały wzniesione w II poł. XIX w. Do dziś zachował się budynek mieszkalny ulokowany po płu. stronie podwórza, budynki gospodarczych w pierzei zach. oraz jeden obiekt gospodarczy w pierzei wsch. Drugi budynek tej pierzei nie istnieje. Historyczną zabudowę wiejską tworzą ulokowane przy drogach zagrody oraz budynki mieszkalne i gospodarcze z k. XIX, pocz. XX w. Są to skromne obiekty murowane o prostych, zwartych bryłach, opartych na rzutach wydłużonych prostokątów, kryte stromymi dachami dwuspadowymi, z pokryciem z dachówki karpiówki w kolorze ceglonym matowym lub dachówki zakładkowej, o elewacjach wykończonych tynkiem lub ceglanych. W zabudowie wyróżnia się wieżowa stacja transformatorowa zlokalizowana na folwarku zach. Na terenie Szaszorowic zachowane są historyczne kamienne nawierzchnie dróg.

Istniejące zagrożenia, postulaty konserwatorskie, bibliografia, źródła, materiały kartograficzne w zał. nr 2.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

mgr Beata Basa Miodyńska
sierpień 2024 r.

